Johannes bij het kruis van het Lam Gods

Lezen: Johannes 19:17-30

Tekst: Johannes 19: 25-27

Zingen:
Ps. 103:6,7
Ps. 119:32
Ps. 40:4,8
Ps. 69:14
Ps. 118:7

Geliefde gemeente, het is Goede Vrijdag. Vanmorgen zat ik in de auto en las ik iets op een billboard dat mij zeer ontstelde. Er stond: "Is het Foute Vrijdag?" met daaronder een zinnetje dat je naar een radioprogramma kon gaan. Foute Vrijdag. Wat is het voor u? Wat is het voor jou? Zitten hier nog arme zondaren? Voor wie is het Goede Vrijdag? Wie kan er al van getuigen vandaag? Waarmee ben je bezig geweest vandaag? Waar is dat volk dat Goede Vrijdag kent? Of heb je geen Goede Vrijdag? Hoe komt dat? Keer eens tot jezelf in. Het is zo'n kostelijke dag. Het is de betaaldag van Christus voor zondaren. Maar is dat het enige wat de Heere Jezus gedaan heeft op Goede Vrijdag? Is het alleen dat Hij daar aan dat vloekhout op Golgotha als het Lam Gods is gestorven? Nee, er is meer te zeggen over Goede Vrijdag.

Goede Vrijdag openbaart een Christus Die volkomen gehoorzaam geweest is aan alle eisen van Zijn Vader. Hij is niet alleen gehoorzaam geweest aan het heilige recht van Zijn Vader om te betalen voor die hemelhoge schuld, maar Hij is ook gehoorzaam geweest tot in de kleinste details van de heilige wet van God. Hij heeft ook Zijn gehoorzaamheid betoond in het houden van alle geboden tot aan het kruis toe. Dat horen wij ook in het derde kruiswoord, waar Hij in het bijzonder het vijfde gebod mag gehoorzamen. Gemeente, wat is de Heere Jezus Christus met recht een volkomen Zaligmaker voor een diep gevallen mensenkind? En wat is Zijn gehoorzaamheid met recht een volkomen, een volmaakte gehoorzaamheid, zoals we het samen hebben gezongen. Daarmee hebben we feitelijk de woorden van Christus zojuist op onze lippen genomen. Hoe heb je dat gezongen, gemeente, de woorden van Christus: *Brandofferen noch offer voor de schuld voldeden aan Uw eis nog eer; Toen zeide ik: Zie, ik kom, o HEER', De rol des boeks is met Mijn naam vervuld*.

We hebben het samen verder gezongen, hoe dan toch? *Mijn ziel U opgedragen, wil U alleen behagen*. Dat kon ten diepste alleen Jezus zeggen, volmaakt. *Mijn liefde en ijver brandt, Ik draag Uw heil'ge wet, Die Gij den sterv'ling zet, In 't binnenst' ingewand*. En dat is nu op het kruis, aan het kruis op Golgotha, gebleken. We reizen nog steeds, ook vanavond, met Johannes mee. Zou het toch eens zo mogen zijn dat er vanavond in Rotterdam-Kralingen, met Johannes, aan de voet van het kruis getrokken worden?

Het thema voor de prediking is: **Johannes bij het kruis van het Lam Gods.** We staan stil bij drie gedachten:
Allereerst de liefdesdaad aan het kruis. Want aan het begin van vers 25 komen wij die enkele woordjes tegen, die al een preek op zich zijn: *het kruis van Jezus*.

Het tweede wat we gaan overdenken, is het liefdesbevel van het kruis. Want Jezus sprak tot Zijn moeder, die daar stond, aan de voet van het kruis: *Vrouw, zie uw zoon*. En Johannes, die naast haar stond, kreeg de woorden te horen: *Zie uw moeder*.
En in de derde plaats staan we stil bij de liefdesgemeenschap rondom het kruis. Want bij het kruis stonden er nog meer dan alleen Maria en Johannes. Daar stond ook de zuster van Maria, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. En inderdaad ook de discipel die Jezus liefhad, zo blijkt uit vers 27.
Het gaat dus vanavond over **Johannes bij het kruis van het Lam Gods**. We staan stil bij:

1. De liefdesdaad aan het kruis.
2. Het liefdesbevel van het kruis.
3. De liefdesgemeenschap rondom het kruis.

1. De liefdesdaad aan het kruis

Gemeente, als u de Schriften goed leest en ook de evangeliën bestudeert, ook als het gaat om het lijden en sterven van Christus, dan komen wij er wel achter dat Johannes de enige discipel is geweest die bij het kruis van Christus heeft gestaan, samen met enkele vrouwen. Aanvankelijk stonden ze van verre. Want wij lezen in een ander evangelie, namelijk Lukas 23 vers 49: *En al Zijn bekenden stonden van verre, ook de vrouwen, die Hem tezamen gevolgd waren van Galilea*. En toch blijkt uit onze tekst vanavond dat Johannes niet op afstand gebleven is, maar dat hij, zoals dat wel eens gezegd wordt, naderbij gebracht is. Dat was het werk van de Heilige Geest. Het was ten diepste het werk van Christus, Die graag wilde dat deze discipel dicht bij het kruis zou komen, samen met Zijn moeder.

Het eerste waar ik vanavond met u over wil mediteren is: waar stonden ze eigenlijk? Waar werd Johannes naartoe getrokken? Nou, ik heb het zojuist al gezegd, die eerste woordjes van vers 25: *het kruis van Jezus*. En wat zeggen die woordjes op Goede Vrijdag al zo ontzaglijk veel, gemeente? *Het kruis van Jezus*. Dat is het kruis van de Zaligmaker, want Jezus betekent toch Zaligmaker. Wat heeft de engel Gabriël gezegd in die droom tot Jozef, die de aardse vader van de Heere Jezus zou worden? *Jozef, gij zone Davids, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit den Heiligen Geest. En zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn Naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hunne zonden*.

O gemeente, dat is nu het werk van de Heere Jezus. Hij zal Zijn volk zalig maken. Wat is dat, zalig maken? We hebben het toch op catechisatie wel geleerd. Het is enerzijds verlossen van de zonden, verlossen van het grootste kwaad wat denkbaar is. Maar dat niet alleen, het is ook het brengen tot het hoogste goed, en dat is God. Zalig maken wil zeggen dat Christus een zondaar met God verzoent. En in welke weg heeft de Heere Jezus Christus dat nu gedaan? In de weg van lijden en sterven aan het kruis. Vandaar dat Johannes in onze tekst spreekt over *het kruis van Jezus*. Dat is het altaar waar de Heere Jezus Christus als het Lam Gods werd geofferd. En daar is Johannes getuige van geweest, gemeente. Daar stond hij aan de voet van dat kruis met enkele vrouwen en heeft gadeslagen wat er met zijn Meester is gebeurd.

Toen hij zo dicht bij dat kruis stond, gemeente, toen heeft hij de smart gezien. Toen heeft hij de smart gezien van zijn Meester. Daar zag hij hoe dat kruislijden voor de Heere Jezus met recht smartelijk was. Hij heeft gezien hoe die handen en voeten van zijn Meester werden doorboord. Hij heeft gezien hoe het bloed uit die handen droop naar beneden. Hij heeft ook gezien welke pijn Christus moest lijden aan het kruis. Het was niet alleen smartelijk, maar het was vervolgens ook smadelijk. Want hij hoorde die mensen wel achter hem langs dat kruis heen lopen, terwijl

Johannes daar stond. En hij hoorde wel wat die mensen in het voorbijgaan allemaal zeiden. Hij heeft gezien hoe mensen stil stonden en met volle verachting hun tong hebben uitgestoken naar de Heere Jezus Christus. Hij hoorde die mensen spottend, uitdagend roepen: *Anderen heeft Hij verlost; Hij kan Zichzelf niet verlossen. Indien Hij de Koning Israëls is, dat Hij afkome van het kruis, en wij zullen in Hem geloven. Hij heeft op God betrouwd; dat Hij Hem nu verlosse, indien Hij Hem wel wil; want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon.* Johannes heeft het gezien hoe smartelijk, hoe smadelijk het kruis van Jezus was.

Dan moet u eens even nog iets indenken, gemeente. Johannes was een mens die uit een Godvrezend gezin kwam, zo hebben we weken geleden al een keer genoemd. Johannes is van jongs af aan opgevoed bij het Woord van God. En zullen we nooit vergeten dat de opvoeding bij het Woord van God gaat functioneren als de Heere in je leven komt, en dat het onderwijs dan terugkomt. Reken maar dat dat ook in het leven van Johannes is gebeurd. Waarom zeg ik dat? Omdat ik echt van harte geloof dat toen Johannes zo dicht bij dat kruis getrokken was en zijn Meester zo smartelijk en smadelijk zag lijden, dat het onderwijs van het Oude Testament ongetwijfeld in zijn gedachten teruggekomen is. Johannes moet het geweten hebben vanuit de wetten van Mozes, waar zo aangrijpend beschreven staat dat als een mensenkind aan een hout komt te hangen, dat die in de ogen van de Heere een vervloekte is. Dat staat letterlijk in het Woord van God. Dat moet Johannes geweten hebben. Ik zeg niet of hij dat tot dat moment ook doorleefde, maar hij heeft het wel geweten.

Als we die enkele woorden uit Deuteronomium 21, dat een gehangene aan het hout een vervloekte is, nu eens verbinden met de eerste woordjes van onze tekst, *het kruis van Jezus*, dan kunnen we het ook zo zeggen: het vloekhout van Jezus. En dan hoor ik later Paulus zeggen tegen de Galaten: *Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons*. Hoort u dat? Hoor je dat? *Een vloek geworden zijnde*. En wie kan hier vanavond op goede gronden zeggen: voor ons? Want er staat geschreven: *Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt*.

Lieve gemeente, heb je weleens bij het kruis gestaan? Mag je er vanavond in de geest vertoeven? Daar hangt Jezus als de Vervloekte. Wie kan nog overeind blijven? Wie kan nog onbewogen blijven? Jezus vervloekt. Wat is dat? Wat is een vervloekte? Ja, het gaat ergens over, hoor. Een vervloekte, gemeente, en ik ga het uit de grondtekst verklaren, is iemand die van God verstoten is. Een vervloekte, dat is iemand voor wie nergens meer plaats is. In de hemel niet, op de aarde niet. Voor een vervloekte blijft één plaats over: de buitenste duisternis, waar wening is en knersing der tanden. Dat is de hel. En waarom is dat nu de enige rechtvaardige plaats voor een vervloekte? Omdat de Heere in Zijn Woord gezegd heeft dat elk mensenkind dat niet blijft in hetgeen geschreven staat in het boek der wet om dat te doen, dat zo'n mensenkind vervloekt is.

Ja, ik kom heel dicht bij uw hart en bij jouw hart en bij mijn eigen hart. Ik moet dit doen vanavond. Wie is dat nou? Wie bedoelt Paulus nou in Galaten 3: *Vervloekt is een iegelijk*? Gemeente, ik ga het u vragen alsof u voor de rechterstoel van God staat. Wie heeft hier in Rotterdam-Kralingen volmaakt de wet van God gehouden? Wie? Hoe denkt u nu? Wat gaat er nu in uw hart om? Hoe zit je hier nu? Niemand. Dus vervloekt. Ontzaglijk! Niemand van u is van nature zonder zonde. Neem nu de achterliggende dag. Neem nu de achterliggende week. O gemeente, wie kan voor God bestaan? De vervloekte waar het in de Schrift over gaat, zijn wij. En wij hebben maar één plaats verdiend: aan het vloekhout.

Daarom zou in onze tekst moeten staan: het kruis van mij. En dat staat er nu niet. Maar Johannes moest, geleid door de Heilige Geest, gaan opschrijven: *het kruis van Jezus*. O Heere Jezus, wat

hebt U bewogen om voor mij een vloek te worden? Is dat wel eens in je hart geboren, gewerkt door de Heilige Geest? Wat een onuitsprekelijke liefdesdaad van het Lam Gods, Die al mijn ongerechtigheden op Zich genomen heeft, Die alle smarten van Zijn volk gedragen heeft, dat Hem bracht aan dat vloekhout op Golgotha. En dat, dat maakte het kruis van Golgotha tot *het kruis van Jezus*.

O, en voor wie wordt dat nu een wonder? Ja, voor zondaren die, geleid door de Heilige Geest, inderdaad hun eigen persoonlijke zonden en vervloeking gaan beleven voor God, die eerlijk gemaakt worden voor God en die gaan erkennen dat ze inderdaad vloekwaardig zijn. Voor zulke mensen is Christus aan dat kruis genageld. En wie zo door de Heilige Geest geleid bij dat kruis gebracht wordt en daar onderwezen wordt en daar het ware geloof mag ontvangen, *Hij voor mij*, die zinkt weg in verwondering aan de voet van het kruis: O ja, die zal daar ook hartelijk zijn zonden belijden en zeggen: O Heere Jezus, hoe vreselijk, hoe vreselijk zijn toch mijn zonden. Hoe smart het mij als ik zie wat U moet lijden aan het kruis. Maar Heere Jezus, nu dat onuitsprekelijke wonder dat U nu in mijn plaats de vloek wilde dragen, dat U mijn vloek wilde overnemen en wegdragen. Nee Heere, ik kan het niet begrijpen. Het enige wat ik hier aan de voet van het kruis kan doen, is in stilte wenen over mijn zonden, over zulke goedheid, over zulke onuitsprekelijke zondaarsliefde, en dat voor mij.

Nee gemeente, ik weet niet of Johannes toen en daar, op datzelfde moment waar het hier in onze tekst over gaat, dat ook zo beleefd heeft. Dat weet ik niet, dat vinden we niet in de Schrift. Maar één ding weet ik wel: dat hij het in zijn leven heeft leren verstaan. Dan zie ik hem jaren later in zijn kamertje zitten achter een tafeltje met een stuk papier en inkt, en zijn hart vervult zich met verwondering als hij begint te schrijven: *Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem. Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons liefgehad heeft, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden*.

Johannes wist wat hij schreef. Hij schreef er niet over, maar hij kon het schrijven uit ondervinding. Hij kon echt uit ondervinding schrijven: *Mijn kinderkens, deze dingen schrijf ik u, opdat gij niet zondigt; en indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige; En Hij is een Verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld*.

O gemeente, heb je zo, zo wel eens en meerdere keren bij dat kruis op Golgotha mogen verkeren? Ja, daar is niet alleen te bespeuren dat Christus de lijdende Borg is geweest om de schuld te betalen, maar daar is ook openbaar gekomen dat de Heere Jezus Christus de heilige wet van God zo volmaakt heeft vervuld. En dat blijkt uit het liefdesbevel dat uit Zijn mond klonk en waar Johannes ook getuige van geweest is.

2. Het liefdesbevel van het kruis

Ja, er stond een klein groepje mensen bij het kruis: Johannes en vier vrouwen. Maria, de moeder van de Heere Jezus, die stond er. Haar zuster stond er ook bij, en in alle waarschijnlijkheid was dat Salome, de moeder dus van Johannes. Dan stond nog een derde vrouw bij, die ook de naam Maria droeg. Er staat nog bij geschreven dat zij de vrouw van Klopas was. En tenslotte stond er ook nog Maria Magdalena. Zeg, zou je er ook bij willen staan, dat kleine groepje daar aan de voet van het kruis? Zijn dat nu je vrienden en metgezellen? Wat waren dat nu voor mensen eigenlijk, die daar stonden, Johannes met die vier vrouwen?

Nou gemeente, daar kan ik wel een paar dingen van zeggen. Al staat het natuurlijk niet in onze tekst, als je de Schrift in zijn geheel bekijkt, kun je van deze vijf mensen zeggen: het zijn mensen die van eeuwigheid door de Vader zijn gekend en bemind. Het zijn mensen voor wie Jezus Christus aan het kruis hangt. Het zijn mensen, zondaren, die door de Geest van God wedergeboren zijn tot de levende hoop. Het zijn zondaren, al is het op allerlei verschillende manieren toegepast in hun leven, maar die toch iets hebben geleerd van de vervulling van de belofte: *En roep Mij aan in den dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren*.

Het zijn ook mensen die Christus niet kunnen missen en die daarom daar staan met een bedroefd hart en hun Meester zo zwaar zien lijden. Dat het zo met hun Meester moest aflopen, hadden ze nooit kunnen denken. O ja, nu leeft Hij nog, nu kunnen ze er nog bij komen, nu kunnen ze nog iets uit Zijn mond vernemen. Maar straks, straks gaat Hij sterven. En dan? Dan is Jezus er niet meer. En als Jezus er niet meer is, dan vergaat al je hoop. Dan moet je met Hem sterven. En dat is nu net de weg waarin de Heere doet verstaan aan een zondaar die zalig wordt: achter de dood ligt het leven. En al verstaan ze dat hier op dit moment nog niet, toch konden ze maar niet bij dat kruis van Jezus wegblijven. Johannes niet en die vrouwen niet. Waarom niet? Ik heb het al eerder gezegd: omdat Christus hen trok, want Hij wilde iets van Zijn priesterlijke barmhartigheid openbaren.

Het zijn allemaal gekenden van de Vader. Het zijn allemaal mensen die Jezus zo hartelijk liefheeft. En de Heere Jezus weet dat Zijn Geest werkt in deze mensen. Ja, nu zijn ze bedroefd, nu zijn ze verslagen, en dat ziet Jezus. Hij ziet ze allemaal. En sta er eens bij stil, gemeente, als de Heere Jezus daar lijdt, als Hij als een Borg aan het kruis hangt, ziet Hij ze. En Hij ziet letterlijk vijf kinderen van Hem. Maar ik durf te zeggen dat Hij op dat moment Zijn ganse Kerk zag, ook Gods kinderen die nu leven. Want Hij heeft ze altijd gedragen in Zijn handpalmen en heeft ze altijd gedragen in Zijn Middelaarshart.

Maar in onze tekst wordt heel duidelijk gezegd dat Hij in het bijzonder Zijn moeder Maria en Johannes zag. Daar staan ze, naast elkaar. Dat was Gods voorzienigheid. Zo wilde Christus het, want Hij ging heel speciaal iets zeggen tegen Maria en tegen Johannes. Eerst tegen Zijn moeder. Ja, Maria stond daar en die was met dubbele banden aan de Heere Jezus verbonden. Het was haar eerstgeboren Zoon. Ze heeft Hem gebaard in de stal van Bethlehem. En nu staat ze daar, en als ze omhoogkijkt, ziet ze haar Kind. En boven het hoofd van Jezus ziet ze dat bordje, en er staat die Naam waarvan de engel Gabriël drieëndertig jaar geleden gezegd heeft: zo moet je Hem noemen, Jezus. En vele jaren heeft Maria met Jozef en het Kind Jezus in Nazareth gewoond. En ook dat ziet ze staan: *Jezus, de Nazarener*.

Toen Maria daar stond, gemeente, ging er een zwaard door haar ziel. Simeon heeft gelijk gehad, veertig dagen na de geboorte van de Heere Jezus, toen hij daar met het Kind in zijn armen stond in de tempel. Toen heeft hij onder andere ook heel speciaal tegen Maria gezegd: *En ook een zwaard zal door uw eigen ziel gaan*. Hier gebeurt het. En wat is dat zwaard pijnlijk scherp voor Maria geweest. Wat ging er door dat moederhart heen? En gemeente, Jezus aan het kruis doorgrondt haar gewonde ziel. Hij zag haar. In Zijn grootste smart werpt Hij nog een liefdesblik op Zijn geliefde moeder, en Hij peilt als geen ander haar smart.

Nee, voortaan zal ze Zijn moeder niet meer zijn. Maria moet hier Jezus als haar Kind kwijtraken. Maria moet leren dat de geestelijke band alleen over zal blijven. Maria moet leren: daar hangt niet mijn Zoon, daar hangt niet mijn Kind, daar hangt mijn Zaligmaker. En daarom spreekt Jezus haar niet aan met 'moeder', maar als 'vrouw'. En tegelijkertijd spreekt in die aanduiding een hoge, grote hoogachting, een eerbied voor Zijn moeder. Dan krijgt Maria als vrouw een liefdesbevel. Ze mag zich gaan ontfermen over Johannes. Vanaf dit moment moet zij Johannes aanvaarden als haar

zoon, want Jezus wil niet dat Zijn moeder alleen zal blijven. En als er één is die een geschikte zoon voor Maria zou kunnen zijn, dan is het Johannes wel. *Vrouw, zie uw zoon*.

Maar de gehoorzaamheid, zelfs nu Hij in de grootste smart is, is de wet van God in het binnenste ingewand van de Heere Jezus. Ook nu houdt Hij Zich aan Gods gebod, en heel bijzonder aan dat vijfde gebod: *Eer uw vader en uw moeder*. Maar dat gebod vraagt ook om navolging. En daarom krijgt ook Johannes een liefdesbevel: *Zie uw moeder*. Nee, daarmee moet Johannes, die naar alle waarschijnlijkheid ongetrouwd is gebleven, geen afscheid nemen van zijn eigen moeder Salome, maar hij moet voor Maria gaan zorgen alsof het zijn moeder is.

En Maria is vervolgens meegegaan naar het huis waar Salome woonde en waar Johannes nog steeds bij zijn moeder woonde. En daar is Maria, de moeder des Heeren, gaan inwonen bij Salome en Johannes. Johannes mag door Gods genade dit liefdesbevel gehoorzamen. En we vinden het in vers 27b: *En van die ure aan nam haar de discipel in zijn huis*.

Gemeente, ik zou u daar drie lessen uit willen meegeven. Allereerst dat Christus inderdaad niet alleen gehoorzaam geweest is om als Lam Gods de zonden der wereld weg te dragen. Wij noemen dat op catechisatie de lijdelijke gehoorzaamheid, de gehoorzaamheid die Hij betoond heeft in Zijn lijden. Maar dat andere woord komt hier ook openbaar: Zijn dadelijke gehoorzaamheid, Zijn gehoorzaamheid in daden. En niet alleen in daden, maar ook in Zijn woorden, in Zijn gedachten, in Zijn begeerten. Alle geboden heeft Hij voor Zijn ganse Kerk gehouden. En daarom, gemeente, is Goede Vrijdag niet alleen de betaaldag voor de Kerk, maar je zou ook kunnen zeggen: de vervulling van de wet voor de Kerk. Zie het hier: Hij eert Zijn moeder, zelfs aan het kruishout.

Daarom, gemeente, mag een zondaar die loopt met de last van zijn zonden en plagen vluchten tot het kruis van Christus. Daar mag een mensenkind met heel zijn verzondigd leven diep buigen aan Zijn voeten en wenend zeggen: Vergeef mij al mijn zonden, die Uw hoogheid schonden. Maar niet alleen de eerste keer. Gods kinderen die verder op de weg van het geestelijke leven mogen komen, die zullen gaan ondervinden dat ze elke keer weer terug moeten naar dat kruis. Want al mag een kind van God de zekerheid hebben dat al zijn zonden om het bloed van Christus vergeven zijn, dat ze een vrije toegang tot de troon van Gods genade hebben, dat ze aangenomen zijn als kinderen van God, nochtans struikelen ze elke dag in de zonden. En houden Gods kinderen in de praktijk van het leven de liefdesschuld over. O, waar dan heen om in de weg der heiligmaking naar Gods geboden te kunnen leven? Naar Hem Die, zelfs aan het kruis, Gods wet heeft vervuld.

En weet u wat er dan wel eens mag gebeuren aan de voet van het kruis? Als een kind des Heeren het geloofsoog mag vestigen op Christus, Die in Zijn vlees alle zonden heeft veroordeeld en tegelijkertijd met lichaam en ziel al Gods geboden heeft gehoorzaamd, dat je wel eens voor een ogenblik door het geloof je zondige vlees even kwijt bent. Dat je een ogenblik niet hoeft uit te roepen: *Ik ellendig mens*, maar dat je, ziende op de gehoorzaamheid van de Heere Jezus Christus, op dat plekje ook leert stamelen: *Ik dank God door Jezus Christus, onzen Heere*, Die grote Wetsvervuller. Om dan ootmoedig te bidden: Och, of wij Uw gebod volbrachten, Genâ, o hoogste Majesteit; Gun, door het geloof in Christus, krachten, Om die te doen uit dankbaarheid. Dat is de eerste les.

En de tweede les is dit: hier krijgen wij concreet onderwijs over het vijfde gebod. Ik las bij de Engelse puritein John Flavel het volgende in een preek over dit kruiswoord: "Hieraan ontlenen wij het volgende leerstuk: Christus' tere liefde tot Zijn moeder, zelfs in de grootste smart, is tot de voleinding der wereld een volmaakt voorbeeld voor met name Godvrezende kinderen." Och, als Christus dan al zo volmaakt gehoorzaam is geweest aan het vijfde gebod, och jongelui, kinderen, zouden wij het dan niet naar onze ouders moeten zijn? Maar wat gaan juist degenen die de Heeren

vrezen ook op dat punt hun zonden en gebreken ontdekken. Flavel zei het zo in zijn preek: "Het is zelfs zo dat de meest geoefende kinderen van God hierin soms de grootste fouten maken." Och, wat is Christus dan een zeer volmaakt voorbeeld voor Zijn ganse Kerk. Tot aan het kruis op Golgotha toe. En mag ik nog een keer Flavel citeren? Ik kan het namelijk niet beter zeggen dan hij, maar het Voorbeeld met een hoofdletter dat u hier wordt voorgesteld, is een volmaakt voorbeeld. En hij zegt iets heel treffends: "Voor de Kerk met een hoofdletter is Hij de beste Echtgenoot, en voor Zijn ouders was Hij de beste Zoon. Als de Beste en Volmaakste is Hij de regel en de maatstaf voor anderen." Hoe waar is dat. En in de weg der heiligmaking gaat de Kerk des Heeren opnieuw en diep getuigen: God zij dank voor deze onuitsprekelijke gave, Die lijdelijke gehoorzaamheid betracht heeft, maar ook dadelijke gehoorzaamheid.

Nog een derde les, en dat wil ik eigenlijk in de derde gedachte verder uitwerken: boven de aardse bloedband stijgt een geestelijke bloedband.

3. De liefdesgemeenschap rondom het kruis

Er loert namelijk een gevaar als je dit derde kruiswoord overdenkt. Dan kan alle aandacht gaan naar een bedroefde Maria, een bedroefde moeder, die zo rijk vertroost wordt door Christus aan het kruis, Die zorgdraagt voor Zijn moeder, Die Johannes die opdracht geeft om voor Zijn moeder te zorgen. Maar gemeente, we moeten wel dieper zien, want deze woorden die wij vanavond overdenken, werpen lichtstralen over het borgtochtelijke lijden van Christus. En wat licht hier dan in op?

Laten we nog een keertje naar vers 26 gaan: *Jezus nu, ziende Zijn moeder, en den discipel, dien Hij liefhad, daarbij staande.* Nu Jezus aan het kruis hangt, ziet Hij Zijn moeder en Johannes. En wat ziet Hij dan? Hij ziet daar een diep bedroefde moeder. Hij ziet daar wat nu de dood teweegbrengt in hun leven. Hij ziet hoe de dood zo'n smartelijke en pijnlijke scheiding teweegbrengt in allerlei levensverbanden. En wat kunnen we hiervan leren? De Borg, gemeente, zelfs in Zijn borgtochtelijk lijden, heeft oog voor mensen in rouw en verdriet. Hij peilt het hart als een man zijn lieve vrouw moet kwijtraken. Hij verstaat het gemis als een vrouw haar lieve man kwijt is. Hij peilt als geen ander het kinderleed van een kind of een jongere die zijn vader of zijn moeder niet meer heeft. En Hij kent ook de smart van een vader en een moeder die een kind moesten begraven of meerdere kinderen, die als het ware van hen afgescheurd zijn.

Dat peilt de Heere Jezus. En Hij ziet vanaf het kruis de smart van het moederhart van Maria. Hij ziet de smart in het vriendenhart van Johannes. En gemeente, die smart van Maria en Johannes is Zijn smart. Die aanblik doet ook Christus lijden. Als geen ander doorleeft Hij dat de bezoldiging der zonden de dood is. En Hij weet het: nog even, en Ik moet ook dat verschrikkelijke doormaken, dat de harmonie van lichaam en ziel moet scheiden. En tegelijkertijd, als Hij moet sterven, staat daar een moeder die haar Kind moet kwijtraken. En dat peilt de Heere Jezus als geen ander. Hij doorgrondt de diepe, diepe betekenis van sterven. En ook dat heeft Hij als de lijdende Borg op Zich genomen, om zo ook de schuld weg te dragen, maar ook de straf op de zonden te kunnen overwinnen, namelijk de dood, die hier op aarde allerlei levensverbanden verbreekt, om in diezelfde weg een andere levensband te verwerven, die nooit en te nimmer meer zou verbreken.

Een levensband die over de dood en het graf heengaat tot in het eeuwige leven. Dat is een geestelijke band, die op aarde wel eens uitgerekt kan worden, maar die nooit en te nimmer verbroken kan worden. En wat is die band? Tweeërlei. In de eerste plaats, en dat gaat voorop, is het de band die ontstaat tussen God en de zondaar die zalig wordt. Die band is gekomen door het kruis van Christus. Want als het Lam Gods droeg Hij de zonden weg, die juist scheiding maakten tussen God en Zijn Kerk. Maar die zonden zijn weg, eeuwig weg. Nooit zal de Vader meer

terugkomen op de zonden van Zijn Kerk. Die zijn zo uitgewist dat God kan zeggen: *Ik zie geen zonde meer in mijn Jakob, en geen ongerechtigheid in mijn Israël*. Ja, God de Vader kijkt naar Zijn Kerk door de waas van het dierbare Borgbloed. En als God de Vader door het bloed ziet op Zijn Kerk, dan kan Hij één ding van Zijn Kerk zeggen: *Gij zijt schoon, Mijn vriendin, en er ligt niets meer tussen u en Mij*.

Daarom is de Heere Jezus ook opgewekt uit de doden, opgewekt tot rechtvaardigmaking, om nu aan Zijn Kerk bekend te maken dat er werkelijk niets meer ligt, en dat de gemeenschap tussen God en een zondaar hersteld is door het offer van Christus. En door het geloof in Christus wordt het ervaren dat God een verzoend God is, en dat er werkelijk niets meer tussen ligt, en dat er een onverbrekelijke band ligt tussen een drie-enige God en Zijn Kerk, die Hij van eeuwigheid heeft bemind.

Maar daar vloeit iets uit voort, gemeente. De band die God gaat leggen tussen Hem en een mensenkind dat zalig wordt, die band zorgt er ook voor dat er een band komt onder Gods kinderen onderling. En die band gaat de aardse band verre te boven. O jawel, er is door Gods goedheid een band in dit leven tussen een man en een vrouw, tussen een jongen en een meisje die verkering krijgen, die gaan trouwen, binnen het gezin, in een familie, tussen vrienden, als je op school bent of op je werk bent, mensen in een onderlinge verhouding in levensverbanden. Maar dat gaat een keer over. En dat wil de Heere ook leren aan het kruis.

O ja, bij dat kruis stond ook een groepje mensen in verschillende levensverbanden. Maria was naar het vlees de moeder van de Heere Jezus. Johannes en Salome stonden daar als een zoon met zijn moeder. Salome was weer een zuster van Maria, dus er stonden ook nog twee zusters. Dan wordt er ook nog gesproken over een Maria die getrouwd was met Klopas. En vele verklaarders zeggen dat Klopas een broer geweest is van Jozef, de aardse vader van de Heere Jezus. U ziet, dat groepje mensen had ook nog familieverbanden. Maar die zijn niet blijvend. Maar de band die Christus gaat leggen tussen Gods kinderen onderling, die geestelijke band, die bestaat tot in de eeuwigheid. Dat is de liefdesgemeenschap der heiligen. Dat is iets van wat je openbaar ziet komen bij Ruth: *Uw volk is mijn volk, en uw God is mijn God*.

Dat is een band die geboren wordt als je wedergeboren wordt. En gemeente, die band heeft Christus ook verworven aan het kruis op Golgotha. En tegelijkertijd brengt dat kruis ook scheiding. Want wat lees ik nu in vers 18? *Alwaar zij Hem kruisten, en met Hem twee anderen, aan elke zijde één, en Jezus in het midden*. De ene moordenaar is door eigen schuld verloren gegaan, en de andere moordenaar werd uit vrije genade gezaligd. Ze hingen allebei even ver van Christus. En als vanaf deze plaats de Christus wordt uitgestald en in de prediking wordt opgeheven als een gekruisigde Christus, staan we er allemaal even dichtbij. Maar aan welke kant sta je op dit moment? Jezus in het midden, en u, links of rechts? Dat moet je nu weten, en dat kun je nu weten.

En als je nog steeds aan de verkeerde kant staat, wordt het dan niet hoog tijd om te vluchten en te smeken: O God, ontferm U over mij? Want de Heere weet raad met een onbekeerd mensenkind. Anders zou Hij nooit gezegd hebben in Zijn Woord: *Mijn zoon, mijn dochter, geef Mij uw hart*. Wat zou het een wonder zijn als op deze Goede Vrijdagavond, 3 april 2026, in Rotterdam-Kralingen een jongen, een meisje, man of vrouw voor het eerst verbroken wordt en met die verloren zoon wenend roept om genade en zegt: *Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel en voor U, en ik ben niet meer waard Uw zoon, Uw dochter genaamd te worden*.

En weet u, gemeente, voor zulke mensen, voor die verloren zonen en dochters die zo waarachtig terug mogen keren, valt het zo eeuwig mee. Wie mag er van u en van jullie nu tot dat gelukkige volk behoren? Wie kent die oprechte belijdenis: *Uw volk is mijn volk, en uw God is mijn God*? O, wie

wedergeboren wordt, die krijgt een plaatsje in dat gelukkige gezin van God. En daar wordt nu die band geboren van Gods kinderen onderling. En dat doet bij tijden zingen: *Zoete banden, die mij binden, Aan des HEEREN lieve volk; Wis, zij zijn mijn hartevrienden, Hunne taal mijn hartetolk; 't Zijn de kind'ren van één Vader, Van hetzelfde huisgezin; Want zij staan elkander nader, dan de band van aardse min*.

Amen.